

Konkreettisia toimenpiteitä muovien vähentämiseen asuntorakentamisessa

Miten muovijätteen lajittelu toimii tällä hetkellä? Entä mitä vaikuttamiskeinoja rahoittajalla, tilaajalla ja rakennuttajalla on vähämuovisuuden ja muovin kiertotalouden edistämiseen asuntorakentamisessa? Näitä konkreettisia keinoja selvitettiin Premicon, Lujatalon, ARAn, ympäristöministeriön ja Kuntarahoituksen yhteishankkeessa. Projektissa keskityttiin rakentamisvaiheen merkittävimpiin toimenpiteisiin pilottikohteen avulla ja se on osa kansallista muovitiekarttaa.

Rakennusteollisuus on yksi merkittävimpiä muovin käyttäjiä ja keskimäärin muovit muodostavat noin 18 % kaikesta rakennusjätteestä. Suurin osa tästä koostuu kertakäyttöisistä pakkausmuoveista.

Projektin tavoitteena oli kuvata, miten vähämuovisuus huomioidaan rakennusteollisuudessa ja luoda ehdotus toimintatavoista, joita toteuttamalla rakennushankkeiden eri osapuolet voivat edistää vähämuovisuutta. Projekti keskittyi rakennusvaiheen vaikuttavimpiin toimenpiteisiin työmaaolosuhteissa ja siinä hyödynnettiin Premico Asuntorahasto II ja Lujatalon Vantaan Koivukylään rakentamaa 76 kohtuuhintaisen vuokra-asunnon Metsäkissa-pilottikohdetta. Pilottikohteesta saadun datan ja oppien lisäksi hyödynnettiin myös laajasti rakennusalan asiantuntijoiden osaamista vähämuovisuuden nykytilan selvittämiseksi.

Vähennä, vältä, kierrätä ja korvaa

Lähtökohdaksi hankkeessa otettiin ympäristöministeriön muovitiekartan näkökulmat: vähennä, vältä, kierrätä ja korvaa.

Pilottikohteen avulla voitiin todeta, että konkreettisia toimia vähämuovisuuden edistämiseksi työmaalla olivat lajitteluasteen asettaminen 70%:iin, erilliskeräyksen järjestäminen, laaja materiaalivirtakaavio, muovien määrän seuraaminen ja dokumentointi, työntekijöiden ohjeistus ja koulutus sekä työvaihekohtainen suunnittelu kierrätys huomioiden. Näiden toimenpiteiden avulla pystyttiin nostamaan sekä lajittelu- että kierrätysastetta merkittävästi ja myös työmaan rakennusjätteen määrä vähentyi verrattuna verrokkityömaahan. Toisaalta kyseiset toimenpiteet nostivat työmaan kuljetus- ja lavavuokria, mutta samalla laskivat rakennusjätteistä aiheutuvia kustannuksia, pitäen näin kokonaiskustannukset samalla tasolla verrokkityömaan kanssa.

Pilottikohteen konkreettisten toimenpiteiden lisäksi projektissa nousi esiin myös selkeitä koko KIRA-alaa koskevia tarpeita liittyen vähämuovisuuteen ja kiertotalouteen. Kiertotalouden mallien edistämiseksi rakennusosalalla tarvitaan yhteistyötä koko arvoketjussa ja näin ollen muoveja tulisi tarkastella osana vähähiilisyiden kokonaisuutta. Esimerkkeinä tästä voidaan nostaa esiin vähämuovisuuden huomioiminen jo suunnitteluvaiheessa, yhteistyön lisääminen materiaalivalmistajien kanssa sekä kiertotalouteen kannustaminen normiohjauksella

Parhaat käytännöt vähämuovisuuden ja muovien kiertotalouden edistämiseen halutaan jakaa laajasti koko rakennusteollisuuden käyttöön sekä Suomessa että Pohjoismaissa, sillä niiden käyttöönotto vaatii koko arvoketjun mukana oloa. *Projektiselvitys on ladattavissa tältä sivustolta:* <https://ara-hankepankki.fi/show/630?>

Projekti on osa Pohjoismaista kiertotalouden LOOP ekosysteemiä, jonka tavoitteena on edistää ja toteuttaa konkreettisia kiertotalouden ratkaisuja. Jaamme parhaita projektin tuloksia ja parhaita käytäntöjä webinaarissa. Ilmoittaudu mukaan keskiviikkona 12.5.2021 järjestettävään tapahtumaan täällä: <https://www.circulareconomyloop.com/plastics-in-construction-industry/>

Lisätietoja:

Rakennushanke "Metsäkissa"

- Premico Group Oy, Janne Vaula, janne.vaula@premico.fi, +358 40 501 6063
- Lujatalo Oy, Rainer Noppa, rainer.noppa@luja.fi, 044 5852879
- ARA, Vesa Ijas, vesa.ijas@ara.fi, +358 50 565 1934
- Kuntarahoitus, Rami Erkkilä, rami.erkkila@kuntarahoitus.fi, +358 50 348 2520

Muovitiekartta, Rakentamisen muovitiekartta, green deal -sopimus

- Ympäristöministeriö, Päivi Piispa, paivi.piispa@ym.fi, +358 50 4156452

Selvityshanke ja sen raportti

- Verona Growth Oy, Moona Pohjola, moona.pohjola@verona.fi, +358 40 86 96 074